

2023/0397(COD)

19.2.2024

STANOVISKO

Výboru pro mezinárodní obchod

pro Výbor pro zahraniční věci a Rozpočtový výbor

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj pro reformy a růst pro země západního Balkánu
(COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

Zpravodaj: Helmut Scholz

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Evropská unie vypracovala komplexní politiku na podporu postupného přistoupení zemí západního Balkánu: Albánie, Bosny a Hercegovina, Kosova, Černé Hory, Severní Makedonie a Srbska. Cílem tohoto procesu je podpořit demokratický, hospodářský a sociální pokrok v zemích, které chtějí vstoupit do EU, a tím podpořit větší spolupráci a stabilitu v Evropě.

Evropská unie je stejně jako dotčené země plně přesvědčena o evropské perspektivě zemí západního Balkánu, o našich úzkých kulturních, historických a zeměpisných vazbách a o naší spolupráci v řadě důležitých oblastí.

Západní Balkán byl v poslední době obzvláště vystaven krizím, jako jsou Covid-19, migrace značného počtu jeho mladých obyvatel a ekonomické potíže, které ještě zhoršila ruská agrese na Ukrajině. Kupní síla obyvatel západního Balkánu se pohybuje mezi třetinou a polovinou průměrné kupní síly v Evropské unii.

Zpravodaj podporuje závěry summitu EU – západní Balkán, který se konal 13. prosince 2023. Evropská unie znovu potvrdila jednoznačný závazek k budoucímu přistoupení západního Balkánu k Evropské unii a vyzvala k urychlení procesu založeného na společných hodnotách demokracie a právního státu, na důvěryhodných reformách, které partneři provádějí, a na spravedlivých podmínkách.

Na podporu tohoto závazku poskytuje EU regionu významnou pomoc a finanční podporu. Tímto způsobem může dojít k postupnému začlenění do jednotného trhu, kterému bude předcházet intenzivní spolupráce, evropská podpora a regionální integrace (jakožto přípravná opatření). Klíčovým faktorem pro budoucí úspěch tohoto společného úsilí bude také zlepšení našich obchodních vztahů.

Nástroj pro reformy a růst pro země západního Balkánu výrazně navýší finanční pomoc. Financování z tohoto nástroje podpoří programy reforem na západním Balkáně se zaměřením na socioekonomické a základní reformy, včetně právního státu a cílených investic.

Prostředky nástroje budou v letech 2024–2027 činit 6 miliard EUR a budou tvořeny dvěma typy podpory: 2 miliardy EUR ve formě nevratné podpory a 4 miliardy EUR ve formě zvýhodněných půjček poskytnutých Evropskou unií. Zpravodaj vítá tento finanční závazek, ale přimlouval by se za zvýšení nenávratné podpory a za flexibilitu v souvislosti s podmínkami půjček.

Návrh Komise obsahuje přísné podmínky, neboť podmiňuje uvolnění finančních prostředků dosažením cílů stanovených v předem schválených programech reforem. Podle názoru zpravodaje vyžaduje takový přístup velkou míru flexibility a zohlednění nedávných krizí, které země západního Balkánu stále postihují. Zpravodaj rovněž trvá na tom, že je třeba tuto ambici podmínit zlepšením sociálních a pracovních podmínek, udržitelným rozvojem a bojem proti nerovnostem, zejména mezi muži a ženami.

Všechny investice musí přispívat k širšímu cíli, kterým je pomoc regionu s přechodem na ekologické, klimaticky neutrální, odolné, digitální a inkluzivní hospodářství. Zpravodaj trvá na stanovení priorit cílů, zejména těch, které jsou spojeny s hodnotami, jež sdílíme, a které dále posílí základy procesu rozšíření. Ty zahrnují právní stát, demokracii, dodržování

lidských práv a základních svobod prostřednictvím prosazování nezávislého soudnictví, boje proti podvodům, korupci, organizované trestné činnosti, praní špinavých peněz, daňovým únikům a podvodům, prostřednictvím dodržování mezinárodního práva, svobody sdělovacích prostředků a akademické svobody, jakož i respektování prostředí příznivého pro občanskou společnost, posilování sociálního dialogu, prosazování rovnosti žen a mužů, zákazu diskriminace a prostřednictvím tolerance, s cílem zajistit a posilovat dodržování práv osob patřících k menšinám.

Tento program by měl umožnit sblížení ekonomik západního Balkánu, čímž by se jejich úroveň vyrovnala úrovni Evropské unie, ale nejen, že musíme sblížit naše ekonomiky, musíme také posílit naše kulturní, vzdělávací, akademická, výzkumná a tvůrčí partnerství. Zpravodaj je přesvědčen, že kromě posílení našich ekonomik existuje značný potenciál pro užší vztahy a větší vzájemné porozumění.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro mezinárodní obchod vyzývá Výbor pro zahraniční věci a Rozpočtový výbor jako příslušné výbory, aby vzaly na vědomí:

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení Bod odůvodnění 11

Znění navržené Komisí

(11) Nástroj by měl zajistit soulad s obecnými cíli vnější činnosti Unie stanovenými v článku 21 Smlouvy o Evropské unii, včetně dodržování základních práv zakotvených v Listině základních práv EU, a podporu těchto cílů. Zejména zajistí ochranu a podporu lidských práv *a* právního státu.

Pozměňovací návrh

(11) Nástroj by měl zajistit soulad s obecnými cíli vnější činnosti Unie stanovenými v článku 21 Smlouvy o Evropské unii, včetně dodržování základních práv zakotvených v Listině základních práv EU, a podporu těchto cílů. Zejména zajistí ochranu a podporu lidských a *pracovních* práv, *v souladu s úmluvami MOP, jakož i* právního státu.

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení Bod odůvodnění 12

(12) Činnosti v rámci tohoto nástroje by měly podporovat pokrok při realizaci cílů udržitelného rozvoje, Pařížské dohody, Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti a Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci a neměl by přispívat ke zhoršování stavu životního prostředí ani by neměl životní prostředí či klima poškozovat. Opatření financovaná v rámci nástroje by měla být v souladu s vnitrostátními plány příjemců v oblasti energetiky a klimatu, jejich vnitrostátně stanoveným příspěvkem a ambicí dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Nástroj by měl přispívat ke zmírňování změny klimatu a ke schopnosti přizpůsobit se nepříznivým dopadům změny klimatu a měl by podporovat odolnost vůči změně klimatu.

(12) Činnosti v rámci tohoto nástroje by měly podporovat pokrok při realizaci cílů udržitelného rozvoje, **snížovat nerovnosti, podporovat dlouhodobý udržitelný růst při realizaci cílů Zelené dohody pro Evropu**, Pařížské dohody, Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti a Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci a neměly by přispívat ke zhoršování stavu životního prostředí ani by neměly životní prostředí či klima poškozovat. Opatření financovaná v rámci nástroje by měla být v souladu s vnitrostátními plány příjemců v oblasti energetiky a klimatu, jejich vnitrostátně stanoveným příspěvkem a ambicí dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Nástroj by měl přispívat ke zmírňování změny klimatu a ke schopnosti přizpůsobit se nepříznivým dopadům změny klimatu a měl by podporovat odolnost vůči změně klimatu. **Nástroj by měl podporovat inovace pro malé a střední podniky a subjekty sociální ekonomiky, jakož i přenos technologií na podporu ekologické a digitální transformace; Činnosti v rámci nástroje by měly zahrnovat politiky zaměřené na snížení nezaměstnanosti mladých lidí a odlivu mozků ze zemí západního Balkánu; Činnosti v rámci nástroje by měly zahrnovat posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné konzultace o projektech, které mají vliv na chráněné oblasti, biologickou rozmanitost a ochranu životního prostředí, s přihlédnutím k názorům místních komunit.**

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení Bod odůvodnění 13

(13) Provádění tohoto nařízení by se mělo řídit zásadami rovnosti a nediskriminace vypracovanými v rámci strategií Unie rovnosti. Mělo by podporovat zásady genderové rovnosti a posilování postavení žen a dívek a mělo by usilovat o ochranu a prosazování práv žen a dívek v souladu s akčními plány EU pro genderovou rovnost a s příslušnými závěry Rady a mezinárodními úmluvami. Provádění nástroje by mělo být v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením a mělo by zajišťovat dostupnost jeho investic a technické pomoci.

(13) Provádění tohoto nařízení by se mělo řídit zásadami rovnosti a nediskriminace vypracovanými v rámci strategií Unie rovnosti, ***dodržování pracovních práv, zdraví a bezpečnosti na pracovišti***. Mělo by podporovat zásady genderové rovnosti, ***včetně řešení rozdílů v odměňování mužů a žen***, a posilování postavení žen a dívek a mělo by usilovat o ochranu a prosazování práv žen a dívek v souladu s akčními plány EU pro genderovou rovnost a s příslušnými závěry Rady a mezinárodními úmluvami. Provádění nástroje by mělo být v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením a mělo by zajišťovat dostupnost jeho investic a technické pomoci.

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení Bod odůvodnění 15

(15) S ohledem na Zelenou dohodu pro Evropu coby evropskou strategii udržitelného růstu a na význam naplňování cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti v souladu se závazky interinstitucionální dohody by měl nástroj přispívat k dosažení obecného cíle, kterým je vynakládat 30 % výdajů z rozpočtu Unie na podporu cílů v oblasti klimatu a na cíle v oblasti biologické rozmanitosti 7,5 % v roce 2024 a 10 % v letech 2026 a 2027. Alespoň 37 % nevratné finanční podpory poskytnuté prostřednictvím investičního rámce pro západní Balkán by mělo odpovídat cílům v oblasti klimatu. Nástroj by měl podporovat činnosti, které plně dodržují unijní normy a priority v oblasti klimatu a životního prostředí a zásadu „významně nepoškozovat“ ve smyslu

(15) S ohledem na Zelenou dohodu pro Evropu coby evropskou strategii udržitelného růstu a na význam naplňování cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti v souladu se závazky interinstitucionální dohody by měl nástroj přispívat k dosažení obecného cíle, kterým je vynakládat 30 % výdajů z rozpočtu Unie na podporu cílů v oblasti klimatu a na cíle v oblasti biologické rozmanitosti 7,5 % v roce 2024 a 10 % v letech 2026 a 2027. Alespoň 37 % nevratné finanční podpory poskytnuté prostřednictvím investičního rámce pro západní Balkán by mělo odpovídat cílům v oblasti klimatu ***s cílem dosáhnout klimatické neutrality***. Nástroj by měl podporovat činnosti, které plně dodržují unijní normy a priority v oblasti klimatu a životního prostředí a zásadu

článku 17 nařízení (EU) 2020/852⁸.

„významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852⁸.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088, Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088, Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení Bod odůvodnění 22

Znění navržené Komisí

(22) V zájmu zajištění účinného provádění nástroje včetně usnadnění integrace příjemců ze západního Balkánu do evropských hodnotových řetězců by veškeré dodávky a materiály financované a pořízované v rámci tohoto nástroje měly pocházet z členských států, zemí, které jsou příjemci podpory, smluvních stran Dohody o Evropském hospodářském prostoru a zemí, na které se vztahuje příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947¹⁰ a příloha I nařízení (EU) 2021/1529, a zemí, pro které Komise stanovila přístup k vnější pomoci v zemích, které jsou příjemci podpory, na základě vzájemnosti, ledaže tyto dodávky a materiály nelze za přiměřených podmínek získat v kterékoli z těchto zemí.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství

Pozměňovací návrh

(22) V zájmu zajištění účinného provádění nástroje včetně usnadnění integrace příjemců ze západního Balkánu do evropských hodnotových řetězců by veškeré dodávky a materiály financované a pořízované v rámci tohoto nástroje měly pocházet z členských států, zemí, které jsou příjemci podpory, smluvních stran Dohody o Evropském hospodářském prostoru a zemí, na které se vztahuje příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947¹⁰ a příloha I nařízení (EU) 2021/1529, a zemí, pro které Komise stanovila přístup k vnější pomoci v zemích, které jsou příjemci podpory na základě vzájemnosti **a které by měly splňovat vysoká sociální a environmentální kritéria, kdykoli to bude možné**, ledaže tyto dodávky a materiály nelze za přiměřených podmínek získat v kterékoli z těchto zemí, **přičemž v takovém případě by zadávání zakázek mělo být v souladu se stávajícími i budoucími nařízeními EU o náležité péči v dodavatelských řetězcích.**

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství

a rozvojovou a mezinárodní spoluprací – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj?locale=cs>).
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

a rozvojovou a mezinárodní spoluprací – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj?locale=cs>).
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení Bod odůvodnění 27

Znění navržené Komisí

(27) Programy reforem by měly obsahovat vysvětlení systému daného příjemce určeného k účinné prevenci, odhalování a nápravě nesrovnalostí, korupce, podvodů a střetů zájmů při využívání finančních prostředků získaných v rámci tohoto nástroje a opatření, jejichž cílem je zabránit dvojímu financování z tohoto nástroje a jiných programů Unie, jakož i od jiných dárců.

Pozměňovací návrh

(27) Programy reforem by měly obsahovat vysvětlení systému daného příjemce určeného k účinné prevenci, odhalování a nápravě nesrovnalostí, korupce, podvodů a střetů zájmů při využívání finančních prostředků získaných v rámci tohoto nástroje a opatření, jejichž cílem je zabránit dvojímu financování z tohoto nástroje a jiných programů Unie, jakož i od jiných dárců. **Programy reforem by měly být koncipovány a prováděny se zapojením všech příslušných zúčastněných stran v každé zemi.**

Pozměňovací návrh 7

Návrh nařízení Bod odůvodnění 29

Znění navržené Komisí

(29) Komise by měla každý program reforem posoudit na základě seznamu kritérií stanovených v tomto nařízení. Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci ke schvalování těchto programů reforem. Tyto

Pozměňovací návrh

(29) Komise by měla každý program reforem posoudit na základě seznamu kritérií stanovených v tomto nařízení. Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci ke schvalování těchto programů reforem. Tyto

pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹¹. Komise řádně zohlední rozhodnutí Rady 2010/427/EU a případně úlohu ESVČ, zejména při sledování splnění podmínek pro poskytnutí podpory ze strany Unie.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj?locale=cs>).
<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Pozměňovací návrh 8

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 2 – písm. a

Znění navržené Komisí

a) urychlit přechod příjemců k udržitelným ekonomikám podporujícím začlenění, které budou schopny odolat konkurenčním tlakům jednotného trhu Unie, a ke stabilnímu investičnímu prostředí,

Pozměňovací návrh 9

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 2 – písm. c a (nové)

pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹¹. Komise řádně zohlední rozhodnutí Rady 2010/427/EU a případně úlohu ESVČ, zejména při sledování splnění podmínek pro poskytnutí podpory ze strany Unie.
Posouzení programů reforem by měla provádět Komise, které budou nápomocni nezávislí odborníci, včetně odborníků z občanské společnosti.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj?locale=cs>).
<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Pozměňovací návrh

a) urychlit přechod příjemců k udržitelným, ***klimaticky neutrálním, spravedlivým*** ekonomikám podporujícím začlenění, které budou schopny odolat konkurenčním tlakům jednotného trhu Unie, a ke stabilnímu investičnímu prostředí;

ca) zajistit, aby investice, na něž se nástroj vztahuje, umožnily příjemcům hrát větší úlohu v odolných hodnotových řetězcích EU, podporovaly větší tvorbu hodnot a rozvoj místních průmyslových odvětví a jejich pokrok v celém hodnotovém řetězci;

Pozměňovací návrh 10

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 2 – písm. e

Znění navržené Komisí

e) urychlit ekologickou transformaci v souladu se zelenou agendou pro západní Balkán z roku 2020, která se bude týkat všech hospodářských odvětví, a to zejména energetiky, včetně přechodu na dekarbonizované, klimaticky neutrální oběhové hospodářství odolné vůči změně klimatu;

Pozměňovací návrh

e) urychlit ekologickou transformaci v souladu se zelenou agendou pro západní Balkán z roku 2020, která se bude týkat všech hospodářských odvětví, a to zejména energetiky, včetně **energetické účinnosti a** přechodu na dekarbonizované, klimaticky neutrální oběhové hospodářství odolné vůči změně klimatu i **ochrany biologické rozmanitosti a životního prostředí;**

Pozměňovací návrh 11

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 2 – písm. g

Znění navržené Komisí

g) podněcovat inovace, zejména v malých a středních podnicích, a podpořit ekologickou a digitální transformaci,

Pozměňovací návrh

g) podněcovat inovace, zejména v malých a středních podnicích, a podpořit ekologickou a digitální transformaci **prostřednictvím technické pomoci a přenosu technologií;**

Pozměňovací návrh 12

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 2 – písm. h

Znění navržené Komisí

h) podpořit kvalitní vzdělávání, odbornou přípravu, rekvalifikaci a rozšiřování dovedností a politiky zaměstnanosti,

Pozměňovací návrh

h) podpořit kvalitní vzdělávání, odbornou přípravu, rekvalifikaci a rozšiřování dovedností a politiky zaměstnanosti **a využívání úmluv MOP se zaměřením na řešení rozdílů v odměňování žen a mužů a nezaměstnanosti mladých lidí;**

Pozměňovací návrh 13

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 2 – písm. i

Znění navržené Komisí

i) dále posilovat základní zásady procesu rozšíření, včetně právního státu, demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod, a to prosazováním nezávislého soudnictví, posílené bezpečnosti a boje proti podvodům, korupci, organizované trestné činnosti, praní špinavých peněz a financování terorismu, daňovým únikům a daňovým podvodům, dodržovat mezinárodní právo, posilovat svobodu sdělovacích prostředků a akademickou svobodu a vytvářet prostředí příznivé pro občanskou společnost, podporovat sociální dialog, prosazovat rovnost žen a mužů, zákaz diskriminace a toleranci, zajišťovat a posilovat dodržování práv osob patřících k menšinám,

Pozměňovací návrh

i) dále posilovat základní zásady procesu rozšíření, včetně právního státu, demokracie, dodržování lidských **a pracovních** práv a základních svobod, a to prosazováním nezávislého soudnictví, posílené bezpečnosti a boje proti podvodům, korupci, organizované trestné činnosti, praní špinavých peněz a financování terorismu, daňovým únikům a daňovým podvodům, dodržovat mezinárodní právo, posilovat svobodu sdělovacích prostředků a akademickou svobodu a vytvářet prostředí příznivé pro občanskou společnost, podporovat sociální dialog, prosazovat rovnost žen a mužů **a snižování rozdílů v odměňování žen a mužů**, zákaz diskriminace a toleranci zajišťovat a posilovat dodržování práv osob patřících k menšinám,

Pozměňovací návrh 14

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 1

1. Spolupráce v rámci tohoto nástroje se zakládá na zásadách účinnosti rozvoje a tyto zásady prosazuje u všech postupů, přičemž mezi tyto zásady patří odpovědnost příjemců za priority rozvoje, zaměření na výsledky, inkluzivní partnerství, transparentnost a vzájemná odpovědnost. Tato spolupráce je založena na účinném a efektivním přidělování a využívání zdrojů.

Pozměňovací návrh 15

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 4

4. Činnosti v rámci tohoto nástroje zohledňují zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, biologickou rozmanitost a ochranu životního prostředí, lidská práva, demokracii, genderovou rovnost **a** případně snižování rizika katastrof, podporují pokrok **v dosahování** cílů udržitelného rozvoje **a** prosazují integrované akce, které mohou vytvářet vedlejší přínosy a plnit více cílů soudržným způsobem. Předcházejí vzniku uvízlých aktiv a řídí se zásadami „nepůsobit škodu“ a „nikoho neopomíjet“, jakož i strategií začleňování udržitelnosti, která je základem Zelené dohody pro Evropu.

1. Spolupráce v rámci tohoto nástroje se zakládá na zásadách účinnosti rozvoje a tyto zásady prosazuje u všech postupů, přičemž mezi tyto zásady patří odpovědnost příjemců za priority rozvoje, zaměření na výsledky, inkluzivní partnerství **a participativní tvorba politik, která zahrnuje občanskou společnost a místní orgány**, transparentnost a vzájemná odpovědnost. Tato spolupráce je založena na účinném a efektivním přidělování a využívání zdrojů.

4. Činnosti v rámci tohoto nástroje zohledňují zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, biologickou rozmanitost a ochranu životního prostředí, lidská **a pracovní** práva, demokracii, genderovou rovnost **a** případně snižování rizika katastrof, podporují pokrok **v dosahování** cílů udržitelného rozvoje **a** prosazují integrované akce, které mohou vytvářet vedlejší přínosy a plnit více cílů soudržným způsobem, **zajišťují posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné konzultace o projektech ovlivňujících chráněné oblasti, biologickou rozmanitost a ochranu životního prostředí, přičemž se zohledňují názory místních komunit**. Předcházejí vzniku uvízlých aktiv a řídí se zásadami „nepůsobit škodu“ a „nikoho neopomíjet“, jakož i strategií začleňování udržitelnosti, která je základem Zelené dohody pro Evropu.

Pozměňovací návrh 16

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 4 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4a. EU zajistí a posílí soudržnost svých vnějších politik a příjemci usilují o sladění svých politik se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU;

Pozměňovací návrh 17

Návrh nařízení

Čl. 5 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. Poskytnutí podpory z tohoto nástroje je podmíněno tím, že příjemci budou i **nadále** prosazovat a respektovat účinné demokratické mechanismy, včetně parlamentního systému založeného na pluralitě politických stran a zásady právního státu, a že zaručí dodržování všech závazků v oblasti lidských práv včetně práv osob patřících k menšinám. Další podmínkou je, že se Srbsko a Kosovo konstruktivně zapojí do normalizace vzájemných vztahů za účelem úplného provedení všech svých závazků vyplývajících z dohody o cestě k normalizaci a z její přílohy o provádění, jakož i ze všech dohod uzavřených dříve v rámci dialogu, a zahájí jednání o komplexní dohodě o normalizaci vztahů.

1. Poskytnutí podpory z tohoto nástroje je podmíněno tím, že příjemci budou prosazovat a respektovat účinné demokratické mechanismy, včetně parlamentního systému založeného na pluralitě politických stran a zásady právního státu, a že zaručí dodržování všech závazků v oblasti lidských práv včetně práv osob patřících k menšinám **s ohledem na cíle uvedené ve článku 3.** Další podmínkou je, že se Srbsko a Kosovo konstruktivně zapojí do normalizace vzájemných vztahů za účelem úplného provedení všech svých závazků vyplývajících z dohody o cestě k normalizaci a z její přílohy o provádění, jakož i ze všech dohod uzavřených dříve v rámci dialogu, a zahájí jednání o komplexní dohodě o normalizaci vztahů.

Pozměňovací návrh 18

Návrh nařízení

Čl. 5 – odst. 2

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. Komise sleduje plnění podmínek

2. Komise sleduje plnění podmínek

stanovených v odstavci 1 před uvolněním finančních prostředků příjemcům v rámci nástroje a po celou dobu poskytování podpory v rámci nástroje, přičemž řádně zohlední nejnovější balíček rozšíření. Komise může přijmout rozhodnutí, v němž dospěje k závěru, že některé z těchto podmínek splněny nejsou, a zejména pozdržet uvolnění finančních prostředků uvedených v článku 21 bez ohledu na splnění platebních podmínek uvedených v čl. 16 odst. 3.

stanovených v odstavci 1 před uvolněním finančních prostředků příjemcům v rámci nástroje a po celou dobu poskytování podpory v rámci nástroje, přičemž řádně zohlední nejnovější balíček rozšíření. Komise může přijmout rozhodnutí, v němž dospěje k závěru, že některé z těchto podmínek splněny nejsou, a zejména pozdržet uvolnění finančních prostředků uvedených v článku 21 bez ohledu na splnění platebních podmínek uvedených v čl. 16 odst. 3. ***Příjemci mají možnost odstranit nedostatky, aby splnili předběžné podmínky, díky čemuž po kladném rozhodnutí Komise získají přístup k finančním prostředkům.***

Pozměňovací návrh 19

Návrh nařízení Čl. 8 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Veškeré dodávky a materiály financované a pořízené v rámci tohoto nástroje musí pocházet z některé ze zemí uvedených v odst. 1 písm. a) a b), ledaže tyto dodávky a materiály nelze získat za přiměřených podmínek v žádné z těchto zemí. Kromě toho se použijí pravidla týkající se omezení uvedená v odstavci 6.

Pozměňovací návrh

3. Veškeré dodávky a materiály financované a pořízené v rámci tohoto nástroje musí pocházet z některé ze zemí uvedených v odst. 1 písm. a) a b) ***a splňovat vysoká sociální a environmentální kritéria, kdykoli to bude možné***, ledaže tyto dodávky a materiály nelze získat za přiměřených podmínek v žádné z těchto zemí. ***V takovém případě by zadávání zakázek mělo být v souladu se současnými i budoucími předpisy EU o náležitě péči v dodavatelských řetězcích.*** Kromě toho se použijí pravidla týkající se omezení uvedená v odstavci 6.

Pozměňovací návrh 20

Návrh nařízení Čl. 8 – odst. 6 – písm. b

Znění navržené Komisí

b) pokud má taková akce nebo konkrétní postup udělování dopad na bezpečnost nebo veřejný pořádek, zejména pokud jde o strategická aktiva a zájmy Unie, jejích členských států nebo kteréhokoli z příjemců, včetně bezpečnosti, odolnosti a ochrany integrity digitální infrastruktury (včetně infrastruktury sítí 5G), komunikačních a informačních systémů a souvisejících dodavatelských řetězců.

Pozměňovací návrh

b) pokud má taková akce nebo konkrétní postup udělování dopad na bezpečnost nebo veřejný pořádek, zejména pokud jde o strategická aktiva a zájmy Unie, jejích členských států nebo kteréhokoli z příjemců, včetně bezpečnosti, odolnosti a ochrany integrity digitální infrastruktury (včetně infrastruktury sítí 5G), komunikačních a informačních systémů a souvisejících dodavatelských řetězců, **ledaže dané opatření nebo zadávací řízení není v souladu se strategií hospodářské bezpečnosti.**

Pozměňovací návrh 21

**Návrh nařízení
Čl. 11 – odst. 5**

Znění navržené Komisí

5. Programy reforem dodržují obecné zásady stanovené v článku 4.

Pozměňovací návrh

5. Programy reforem dodržují obecné zásady stanovené v článku 4 **a jsou vypracovávány otevřeným a transparentním způsobem po konzultaci se všemi zúčastněnými stranami.**

Pozměňovací návrh 22

**Návrh nařízení
Čl. 14 – odst. 4**

Znění navržené Komisí

4. Pro účely posouzení programů reforem předložených příjemci mohou být Komisi nápomocni odborníci.

Pozměňovací návrh

4. Pro účely posouzení programů reforem předložených příjemci mohou být Komisi nápomocni **nezávislí** odborníci, **a to i z řad občanské společnosti.**

**PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY,
OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY**

Zpravodaj prohlašuje na svou výhradní odpovědnost, že neobdržel žádný podnět od subjektu nebo osoby, který musí být uveden v této příloze v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu.

POSTUP VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Název	Zřízení nástroje pro reformy a růst pro západní Balkán
Referenční údaje	COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD)
Příslušné výbory Datum oznámení na zasedání	AFET BUDG 18.1.2024 18.1.2024
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	INTA 18.1.2024
Zpravodaj(ka) Datum jmenování	Helmut Scholz 28.11.2023
Článek 58 – Postup společných schůzí výborů Datum oznámení na zasedání	18.1.2024
Datum přijetí	19.2.2024
Výsledek konečného hlasování	+: 28 –: 3 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Anna-Michelle Asimakopoulou, Geert Bourgeois, Jordi Cañas, Paolo De Castro, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Dominik Tarczyński, Marie-Pierre Vedrenne, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Marek Belka, Udo Bullmann, Enikő Győri, Svenja Hahn, Sandra Kalniete, Lydie Massard, Manuela Ripa
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Pascal Arimont, Lukas Mandl, Tomas Tobé

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

28	+
NI	Enikő Győri, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Pascal Arimont, Anna-Michelle Asimakopoulou, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Martine Kemp, Lukas Mandl, Gabriel Mato, Tomas Tobé, Iuliu Winkler
Renew	Jordi Cañas, Svenja Hahn, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Marek Belka, Udo Bullmann, Paolo De Castro, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Heidi Hautala, Lydie Massard, Sara Matthieu, Manuela Ripa

3	-
ECR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczyński, Jan Zahradil

0	0

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se